

**Norwegian Smart Care Cluster
Motor for innovasjon innen helse!**

Arild Kristensen, daglig leder

epost: arild@valide.no

Tlf. 90532591

www.smartcarecluster.no

**Trygghet
og sikkerhet**

**Behandling
og pleie**

**Sosial
kontakt**

Hjelpemidler

**Livsstil og
forebygging**

Smarthus

**Spesialiserte
underleverandører**

Kjøreregler for Forelesningen

NB: Forelesningen vil bli tatt opp og lagt ut på YouTube etterpå. Hvis du ikke ønsker å komme med på opptaket, skru av mikrofon og video, og ikke del skjermen din. Du kan også velge å forlate denne forelesningen nå.

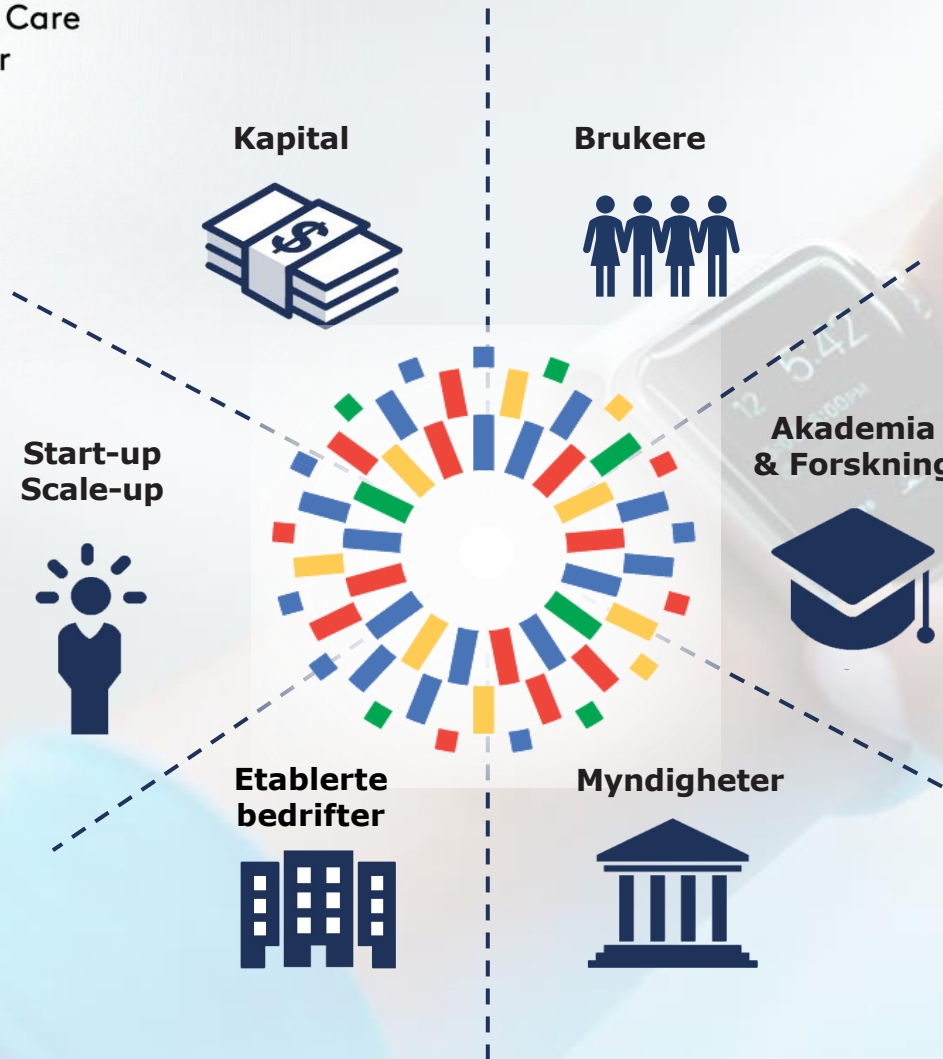
Stille spørsmål? Du kan når som helst bruke **Chat feltet på Skype** til å stille spørsmål. Du kan også **melde deg med navn** i feltet til å muntlig stille spørsmål med påsatt lyd og video. Men jeg følger ikke med på dette feltet mens jeg gir forelesning. Etter forelesningen, kan jeg besvare spørsmål (skriftlig & muntlig).

Norwegian
Smart Care
Cluster

Arena Pro

230 + medlemmer

170 bedrifter
50+ kommuner / offentlige aktører
6 universitetet / høyskoler
2 forskingsinstitutt

**Kunnskap
Nettverk
Samhandling**

Fra marked til industri

VISJON: Generating Impact through Smart Care Solutions

FORMÅL: Vi bygger norsk helseindustri gjennom å fremme bærekraftige løsninger som gir et bedre liv for brukerne samt kostnadseffektive og kvalitetssikrede leveranser av helse & omsorgstjenester

Norwegian
Smart Care
Cluster

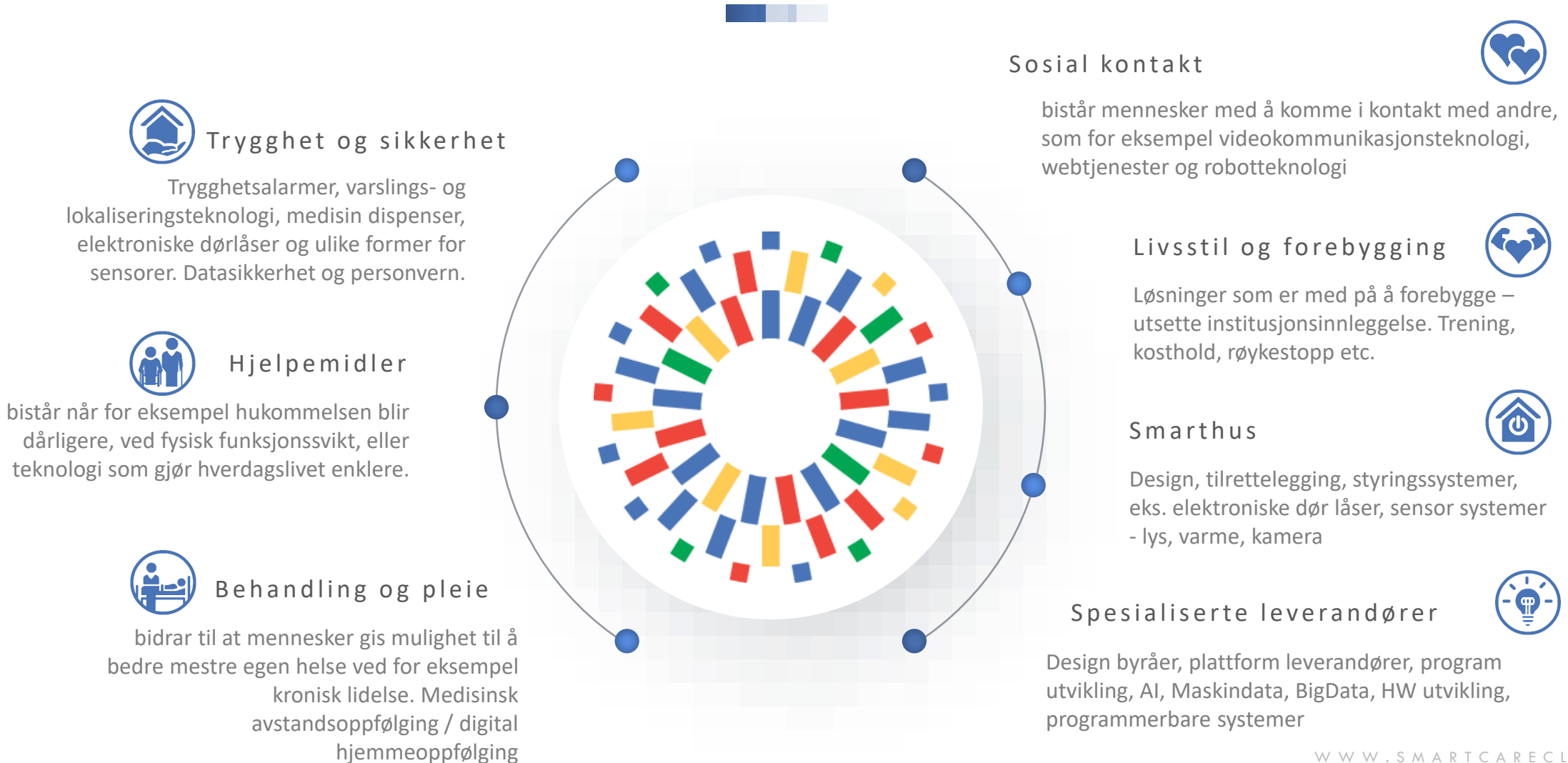
SmartCare - helseløsninger for det som skjer mellom bruker-pasient i hjem og kommune/sykehus.

SmartCare

Løsningsområder i klyngen

**ARILD
KRISTENSEN**

**DAGLIG LEDER /
CEO**

arild@valide.no
+47 905 32 591

 [linkedin.com/in/
arildkristensen](https://www.linkedin.com/in/arildkristensen)

**MARIT
HAGLAND**

LEDER NSCL

Marit.h@valide.no
+47452 61 799

 [linkedin.com/in/
marit-hagland](https://www.linkedin.com/in/marit-hagland)

**THERESE
OPPEGAARD**

PROSJEKTLEDER

therese@valide.no
+47 951 51 892

 [linkedin.com/in/
therese-oppegaard](https://www.linkedin.com/in/therese-oppegaard)

**JOFRID
ÅSLAND**

**KOMMUNIKASJONS
ANSVARLIG**

jofrid@valide.no
+47 951 51 892

 [linkedin.com/in/
jofrid-åsland](https://www.linkedin.com/in/jofrid-åsland)

**KAROLINE
MOKLEIV**

**FORRETNINGS
UTVIKLER**

karoline@valide.no

 +47 951 51 892
[linkedin.com/in/
karoline-blikra-
mogleiv](https://www.linkedin.com/in/karoline-blikra-mogleiv)

**ANNE
ANDERSEN**

ADMINISTRASJON

anne@valide.no

+47 951 51 892

**STONE
SKÅR**

NSCC VESTLAND

tsk@visinnovasjon.no

 +47 970 22 360
[linkedin.com/in/
tone-skår](https://www.linkedin.com/in/tone-skår)

**KATINKA
BRATLAND**

NSCC VESTLAND

kbr@visinnovasjon.no

 +47 416 68 230
[linkedin.com/in/
katinka-bratland](https://www.linkedin.com/in/katinka-bratland)

**KARI
ØRITSLAND**

NSCC VESTLAND

kor@visinnovasjon.no

 +47 481 47 424
[linkedin.com/in/
bergento](https://www.linkedin.com/in/bergento)

**TOR ÅGE
FJUKSTAD**

NSCC AGDER

[tor.age@smartcar
ecluster.no](mailto:tor.age@smartcarecluster.no)

+47 951 51 892
 [linkedin.com/in/
tor-åge-fjukstad](https://www.linkedin.com/in/tor-åge-fjukstad)

**MARA
DIAONU**

EU RÅDGIVER

[mara.diaonu@now
ayhealthtech.com](mailto:mara.diaonu@nowayhealthtech.com)

+47 456 61 129

Norwegian
Smart Care
Cluster

Elsa Søyland
Daglig leder
Safer

Lars Dahle
CEO
Dignio

Terje Tobiassen
Daglig leder
ContinYou

Endre Valdernes
Leder forretningsutvikling
region Vest
Atea

Michael Sautter
Direktør Services
Lærdal Medical

Observatører

Håkon Brydøy
Prosjektdirektør
Stavanger
Universitetssjukehus

Kristine Skjøthaug
Avdelingssjef ehelse
Stavanger kommune

Tone Bye
Prosjektleder
Pensjonistforbundet

Kristin Akerjordet
Dekan Helsefakultet
Universitetet i
Stavanger

Kristin Odfjell
Partner
Planet 9 Venture

Hans Kristian Torske
Rådgiver
Innovasjon Norge

Hilde Aarsheim
Spesialrådgiver
Forskningsrådet

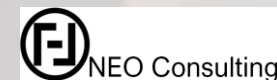
Styringsgruppen

Norwegian
Smart Care
Cluster

Del av klyngens organisasjonsstruktur

En møteplass hvor klynge administrasjon
får råd/innspill fra viktige medlemmer på
aktuelle tema

SANDNES KOMMUNE

Advisory Board

Norwegian
Smart Care
Cluster

Medlemsbedrifter

BERGEN
KOMMUNE

STAVANGER KOMMUNE

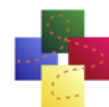

e-helse
Vestland

HELSEINNOVASJONSSENTERET

Helse
INN

Arena for
Læring om
Velferdsteknologi

HAUGALAND
VEKST

SANDNES KOMMUNE

Time kommune

Randaberg
kommune

Gjesdal kommune

Kvinesdal
KOMMUNE
VAKKER • VENNLIG • TROTT

Hå kommune

Sola
kommune

Klepp kommune

STRAND KOMMUNE

Eigersund
kommune

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Rogaland

Utviklingscenter for
sykehjem og hjemmetjenester
Hordaland

Utviklingscenter for
sjukeheimar og heimetjenester
Sogn og Fjordane

VAKSDAL KOMMUNE

Vestland
fylkeskommune

ROGALAND
FYLKESKOMMUNE

AGDER
fylkeskommune

Digi Rogaland
Digitalisering for folk i Rogaland

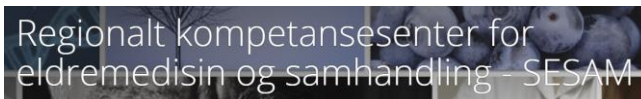
Kommunale aktører

Norwegian
Smart Care
Cluster

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Utdanning og forskning

National Health Investor Network

Samarbeidspartnere - finans

Norwegian
Smart Care
Cluster

Pensjonistforbundet

KREFTFORENINGEN

Melanomforeningen

CarciNor
For alle som er engasjert i NET-kreft

Alltid Litt Sterkere
Organisasjonen for de med sykdommen ALS

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

● PÅRØRENDE
● SENTERET

Skadeforebyggende
forum

Samarbeidspartnere – organisasjoner

- Liten kultur for samarbeid
- Uklar rolledeling
- Lite profesjonelle offentlige anskaffelser
- Antall kliniske studier går ned
- Liten tilgang på testfasiliteter
- Utfordrene tilgang til kapital
- Krevende å få innpass internasjonalt
- Vanskelig tilgang til helse og registerdata

Vanskelig hjemmemarked!

Barrierer

Norwegian
Smart Care
Cluster

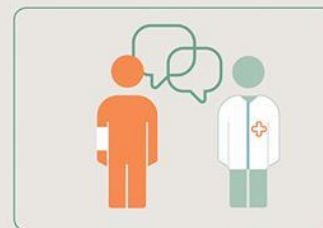
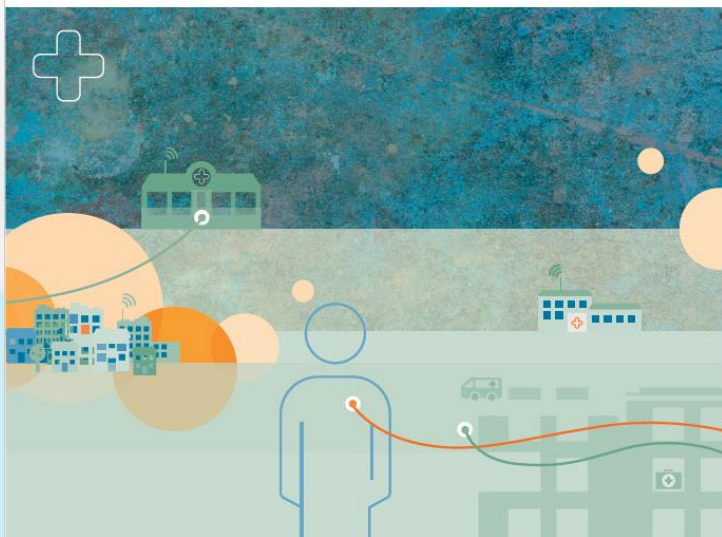

Meld. St. 7

(2019–2020)

Melding til Stortinget

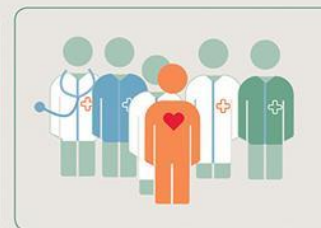
Nasjonale helse- og sykehusplan 2020–2023

Pasienten er aktiv deltager

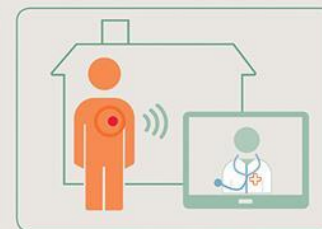
Helhetlige og sammenhengende tjenester

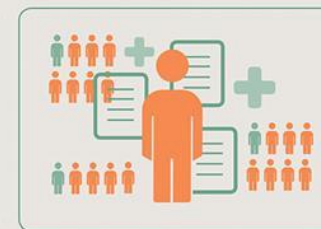
Sårbare pasienter møtes med team

En sammenhengende akuttmedisinsk kjede

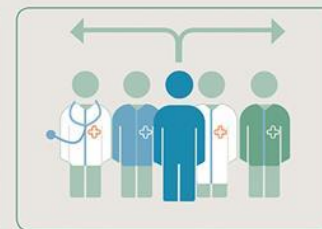
Spesialisthelsetjenester i hjemmet

Bruk av helsedata til det beste for fellesskapet

Livslang læring

Ledelse bidrar til endring

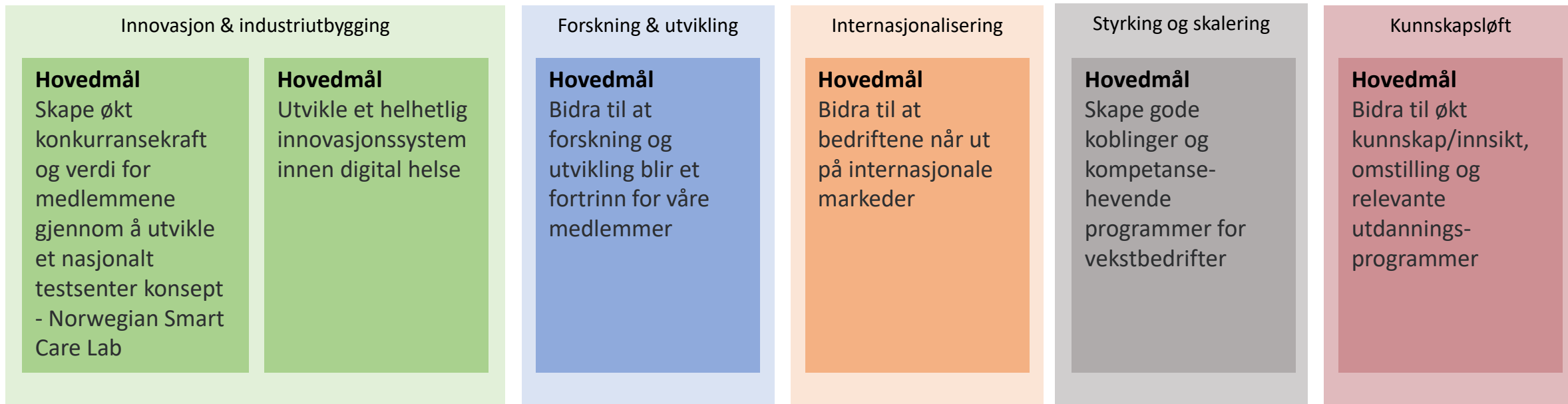

Vi lærer av hverandre

Nasjonale helse og sykehus plan 2020-2023

Generating impact through Smart Care solutions

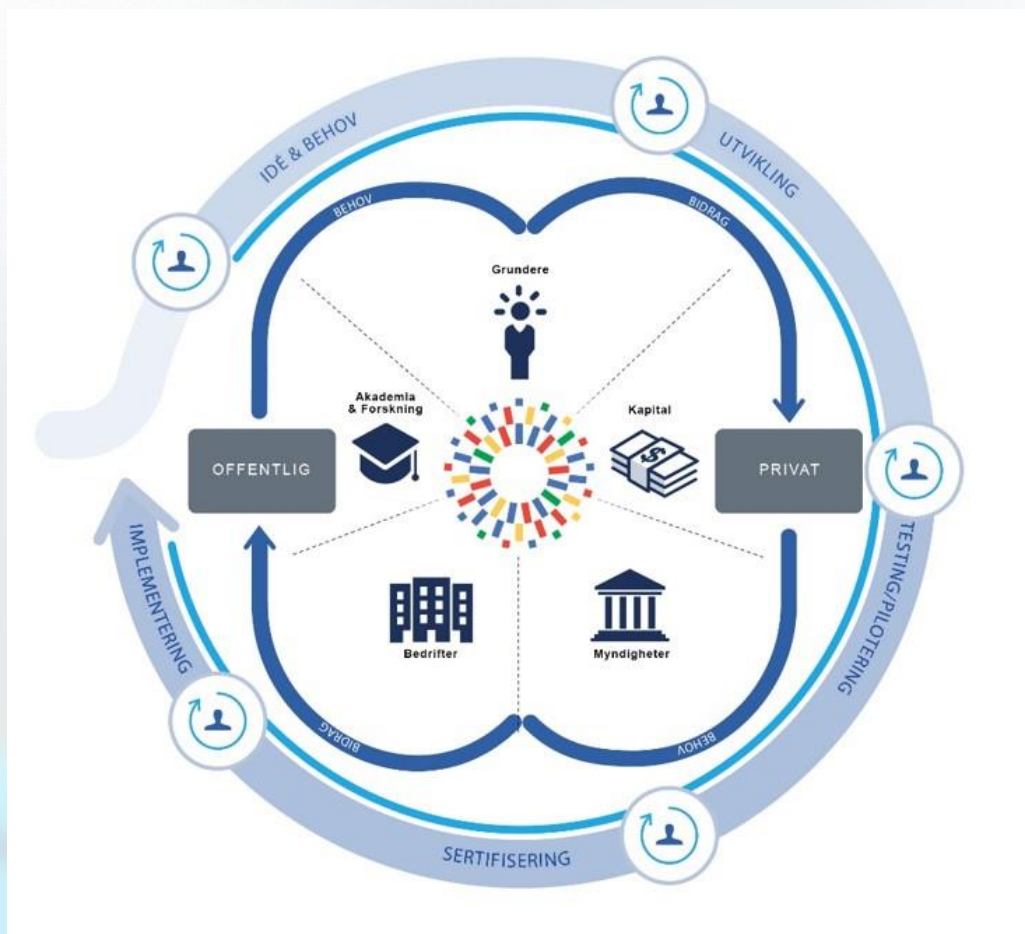
Formål: Vi bygger norsk helseindustri gjennom å fremme bærekraftige løsninger som gir et bedre liv for brukerne samt kostnadseffektive og kvalitetssikrede leveranser av helse & omsorgstjenester.

Videreutvikle klyngens nettverksmotor

Hovedmål

Legge til rette for økt kjennskap og tillit mellom medlemmer, og gjøre samhandling og deling av informasjon til en naturlig del av klyngens økosystem. Klyngens organisasjon og verktøykasse skal kontinuerlig utvikles for å levere høy kvalitet.

- Avtaler, systemer, prosjektledelse, kompetanse
- Tilgang til relevante brukergrupper for testpersoner, og de beste fagmiljø for leveranser av tjenester/produkt til labben!
- Tilgang til relevante test fasiliteter – både fysiske og virtuelle!

IDE OG UTVIKLINGFASEN:

- Markedsavklaring – er det behov og betalingsvillighet for løsningen
- Funksjonstest av konsept
- +++++

UTVIKLING

- Test av brukeropplevelse
- Funksjonstester
- Kost/nytte-analyse
- Simulering og test av løsning i et tjenesteperspektiv
- Test av Sikkerhet
- Test av robusthet i løsning
- ROS-analyse

++++

PILOTERING

- Rekruttering av brukere og helsepersonell
- Juridiske avtaler i forbindelse med test
- Fasilitering av brukertest
- Analyse av testdata

SERTIFISERING

- Sikkerhetsvurdering i forhold til Normen, GDPR, Continua
- Stresstest
- Verifisering av løsning i forhold til velferdsteknologisk referansearkitektur

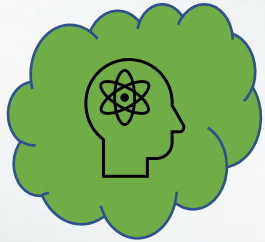
++

IMPLEMENTERING

- Test av løsning i en tjenesteperspektiv
- Utarbeidelse av anbefalt opplæringsmateriell

Norwegian
Smart Care
Cluster

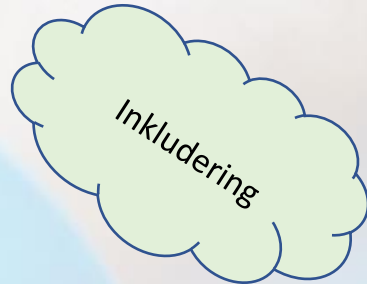
Releasing the power of users

SHAPE: Digitalisering av demensskolen

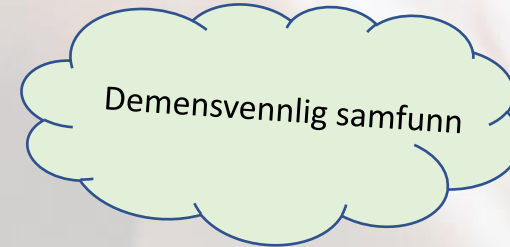
RoboCare

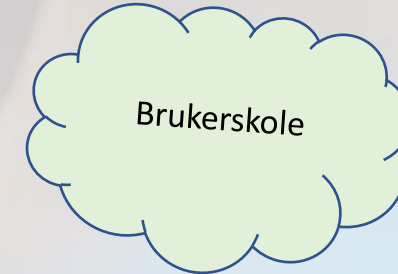
Inkludering

Brukerdrevet
innovasjon

Demensvennlig samfunn

Brukerskole

Norwegian
Smart Care
Cluster

Letter of intent

Dear Prof. Ingelin Testad,

On behalf of Validé AS co/Norwegian Smart Care Cluster, I herewith confirm that our organization intends to collaborate with ARCTIC, should this project be funded by the Norwegian Research Council.

The ARCTIC initiative is an exciting development as prevention and treatment of impaired mental health in elderly people is a highly relevant and timely topic, that perfectly fits our innovation and business agenda.

We would like to participate in the commercial stakeholder group and to explore potential opportunities for joint working. More specifically this would include offering our cluster network services and Norwegian Smart Care Lab to support ARCTIC in advancing and expanding clinical trials in Norway to improve mental health in elderly people.

Testpartner i forskningsprosjekt

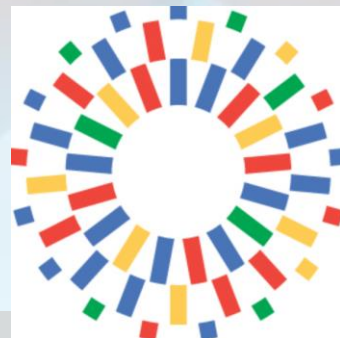
Nordic Proof

Consortium of premium test facilities in the Nordics

Real
life
tests

Norwegian
Smart Care
Cluster

HELSECAMPUS
STAVANGER

i4Helse

E-helse arena HVL

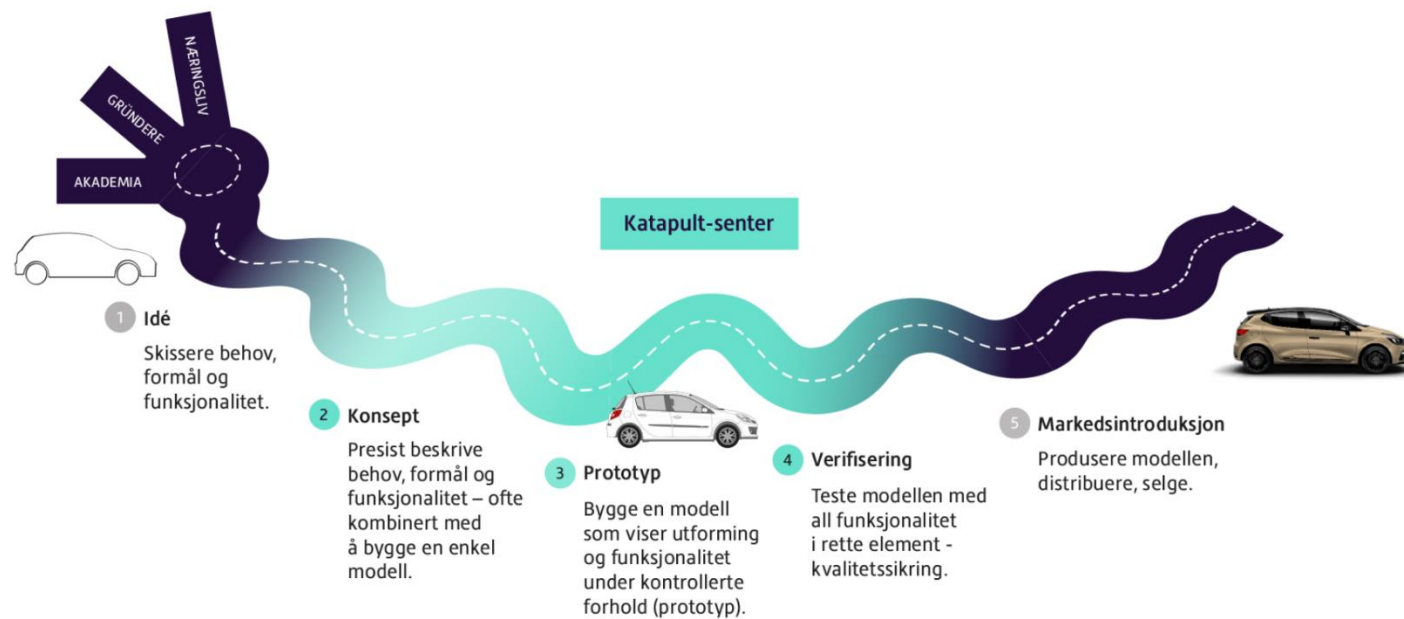
Testsentre

Pasientmedvirkning i utvikling av digitale helse- og sosialtjenester

- 1.the 'informed patient'**, equipped to use technology based on improved understanding;
- 2.the 'involved patient'**, playing an active role within a wider healthcare delivery system and enabled to do so by technology;
- 3.the 'innovating patient'**, providing ideas of their own based on their deep understanding of their healthcare issue.

the
INFORMED/
INVOLVED/
INNOVATING
patients

Klyngen skal bidra til at forskning og utvikling blir et fortrinn for våre medlemmer

Evidens er vesentlig for troverdighet og adapsjon av løsninger innen helse.

Klyngen skal bidra til stimulering av samarbeid mellom bedrifter, kommuner og akademia/FOU institusjoner i klyngen for utvikling og kommersialisering av nye løsninger.

Klyngen vil derfor mobilisere FoU-prosjekt knyttet til Digital Helse.

#1

Utvikle og delta i samarbeidsprosjekt

#2

FOU prosjekt i enkeltbedrift

#3

Videreutvikle koblingsarena for forskningsformidling og fremtidsscenarioer

#4

Kommersialisering fra forskning

Overordnet hovedmål for pilot HELSE:

Etablere et nasjonalt innovasjons og godkjenningssystem for bidrar til vekst i helsenæringen og raskere implementering av digitale helseløsninger i helsetjenesten.

Hovedmål for forprosjektet: Planlegge pilotering av en godkjenningsordning av digitale helseløsninger i Rogaland (pilotfylke) innen områder som bidrar til en mer pasientnær og selvmonitorert helsetjeneste.

GORDISK

nhn

Egde

DNV

Norwegian
Smart Care
Cluster

STAVANGER KOMMUNE

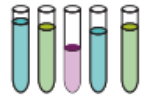
Universitetet
i Stavanger

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjkehus

Legemidler, plantebaserte legemidler og kosttilskudd har svært forskjellige krav til godkjenning, kontroll og tilsyn.

Lage legemiddelstoffet.

Fase 1
Utprøving på friske forsøkspersoner for å vurdere doser og sikkerhet.

Fase 3
Utprøving på et større antall pasienter for å få kunnskap om virkning og bivirkninger.

Fase 4
Utprøving på et stort antall pasienter for å se på langtidsvirkninger og bruk i ulike pasientgrupper.

HOVEDREGEL
Må dokumentere virkning og sikkerhet og må godkjennes før salg.

§ **Legemiddel-loven**

Forskning og ideutvikling

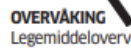
Utprøving i laboratoriet og på forsøksdyr. Mange legemidler kommer ikke videre til utprøving på mennesker. Det må myndighetene gi tillatelse til.

Fase 2
Utprøving på et begrenset antall pasienter for å vurdere sikkerhet og virkning.

GODKJENNELSE
Hvis utprøvingen er vellykket kan legemiddelfirmaet søke legemiddelmyndighetene om godkjenning og få tillatelse til å selge legemiddelet.

OVERVÅKING
Legemiddelovervåking - bivirkningsmeldinger fra helsepersonell og pasienter til Legemiddelverket.

KOSTNADER

- Kostnadene for utvikling av et nytt legemiddel varierer voldsomt, og nøyaktige tall finnes ikke. Et gjennomsnittstall på 1 milliard dollar angis av mange, men det finnes legemidler som koster mye mindre og mye mer.
- Et nytt legemiddel har vanligvis enerett på salg i 12-15 år. Etter dette kan andre firmaer lage kopilegemidler som kan være mye rimeligere.

Tradisjonelt plante-basert legemiddel

HOVEDREGEL
Må dokumentere bruk i folkemedisinen og må godkjennes før salg.

§ **Legemiddel-loven**

Må dokumentere bruk i folkemedisinen i minst 30 år, hvorav minst 15 år i EØS.

Innsamling av planter og produksjon av legemiddel må følge reglene.

Virkingen må være sannsynlig, men det kreves ikke utprøving på pasienter.

Produsenten må dokumentere at produktet holder samme kvalitet som et legemiddel.

GODKJENNELSE
Produsenten kan søke legemiddelmyndighetene om godkjenning og tillatelse til å selge det tradisjonelle plantebaserte legemidlet.

OVERVÅKING
Legemiddelovervåking - bivirkningsmeldinger fra helsepersonell og pasienter til Legemiddelverket.

KOSTNADER

- Kostnadene for utvikling av et tradisjonelt plantebasert legemiddel eller kosttilskudd er mye lavere enn for vanlige legemidler.

Kosttilskudd

HOVEDREGEL
Vanligvis ikke forhåndsgodkjenning før salg.

§ **Matloven**

Må følge en rekke bestemmelser om innhold av forskjellige stoffer. Mat som er ny i Norge (etter 1997) skal vurderes for å avgjøre om den er trygg før den kan selges.

En ordning med krav om meldeplikt for nye kosttilskuddsprodukter, slik mange EU-land har, er ennå ikke trådt i kraft i Norge. Nye produkter blir hverken vurdert eller registrert.

GODKJENNELSE
Kan bare bruke påstander om helsevirkninger som er godkjent av matmyndighetene. Villedende markedsføring reguleres av Markedsføringsloven.

OVERVÅKING
Mattilsynet overvåker salget. Helsepersonell, men ikke forbrukere, kan melde bivirkninger til Legemiddelverket.

Digitale helseverktøy i verktøykatalogen

- Helsefaglig innhold
- Personvern
- Informasjonssikkerhet
- Autorisert for bruk
- Overvåking

Norwegian
Smart Care
Cluster

Digitalize or Die

Digitalize or Die - NFR grants for new research project!

Norwegian Research Council have granted 10 Million NOK to the new research project «Digitalize or Die: Dynamic Drivers of Responsible Research and Innovation in Health and Welfare services”.

Edited by

Tatiana Iakovleva • Elin M. Oftedal •
John Bessant

RESPONSIBLE INNOVATION IN DIGITAL HEALTH

Empowering the Patient

DISH

Digital Innovation Skills Helix in Health

WHAT IS DISH?

The Erasmus+ **DISH** project addresses the challenge of the **digital skills' gap** of the **healthcare staff** by establishing a **triple helix partnership** consisting of **healthcare providers, educational institutions** and **enterprise representatives** in each of the **6 countries** piloting the project's results.

Erasmus+ Project Number
601008-EPP-1-2018-1-DK-EPPKA2-SSA

Prosjekter

Letter of intent

Dear Prof. Ingelin Testad,

On behalf of Validé AS co/Norwegian Smart Care Cluster, I herewith confirm that our organization intends to collaborate with ARCTIC, should this project be funded by the Norwegian Research Council.

The ARCTIC initiative is an exciting development as prevention and treatment of impaired mental health in elderly people is a highly relevant and timely topic, that perfectly fits our innovation and business agenda.

We would like to participate in the commercial stakeholder group and to explore potential opportunities for joint working. More specifically this would include offering our cluster network services and Norwegian Smart Care Lab to support ARCTIC in advancing and expanding clinical trials in Norway to improve mental health in elderly people.

Deltakelse i utvikling av søknader

Vi utvikler samproduserte tjenester som:

bidrar til kompetanseutvikling for klyngens medlemmer innen områder som ligger nært opp til klyngens spesialiseringsområde rundt velferdsteknologi.

- Innovative anskaffelser
- Workshop i tjenstedesign
- IPR workshop
- Kurs i gevinstrealisering
- Finansieringsordninger
- Internasjonalisering
- Risikostyring
- DPIA
- Læringsplattform
- Balanserte Anskaffelser (DIFI Med-tek)
- Workshop i tjenstedesign
- GDPR og Helse
- Blockchain
- AR/VR
- AI

Klyngeorganisasjonens nettverksmotor

Norwegian
Smart Care
Cluster

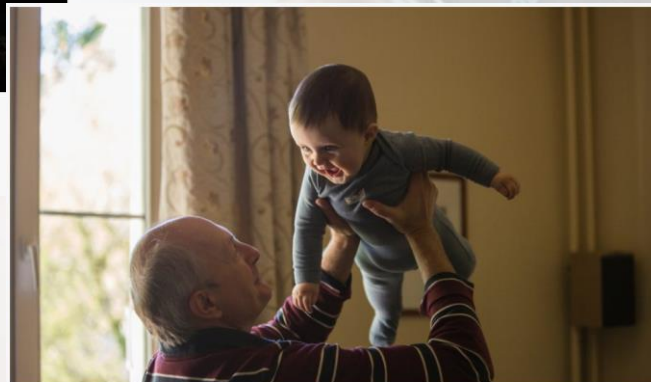
Hvordan forebygge og forsinke demens

Andre tema:

- Å leve hele livet med demens
- Hjelpemidler for en selvstendig og trygg hverdag
- Utredning og behandlingsteknologi
- Løsninger for egenbehandling og forebygging
- Teknologi og frivillighet
- Aktivisering og sosial kontakt
- Trygghet- og mestringsteknologi
- Introduksjon til digital hjemmeoppfølging

Feilmedisinering tar liv – hvordan kan økt digitalisering hjelpe oss?

Tidlig ansvar for egen alderdom - hva betyr det for deg?

Velferdsteknologi for alle

Fremtidens omsorgsbolig

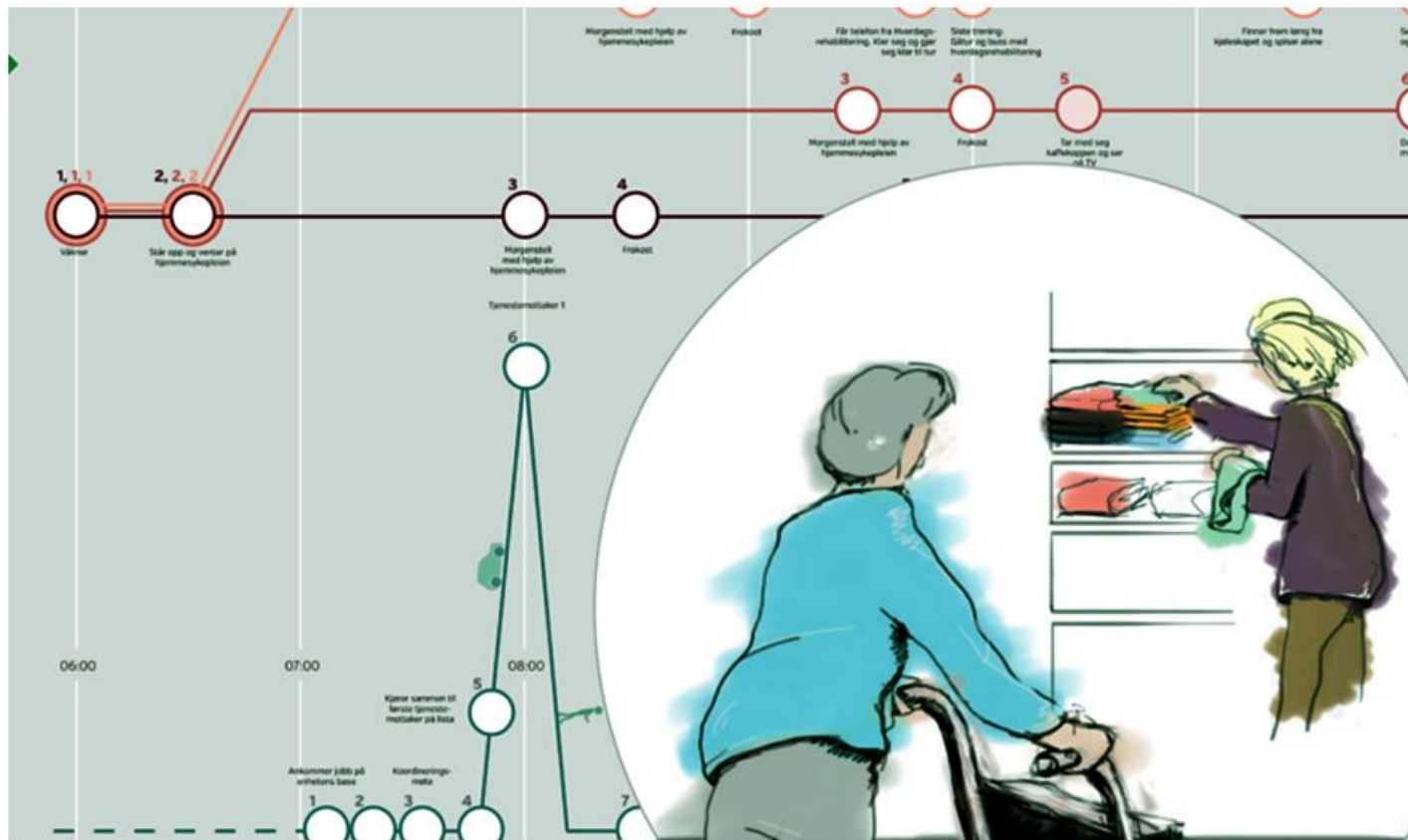

Digitalt utenforskap må motvirkes – men hvordan gjør vi det?

Morgendagens hjemmeomsorg

[Rapport og materiell finnes her!](#)

Morgendagens hjemmeomsorg

Her er resultatene av en bred kartlegging av tjenestebehov og leveranse hos omsorgsmottakere over 67 år

Vi har vært «flue på vegg» på hjemmebesøk sammen med hjemmesykepleien og hverdagsrehabilitering. Vi har vært hjemme hos tjenestemottakerne hvor vi har fått et godt innblikk i deres hverdag. Vi har idemyldret og laget produkter sammen med pårørende og ansatte, og vi har kartlagt tjenesteforløpet fra A til Å med involverte aktører fra tjenesteapparatet.

Design Thinking er en videreutdanning i skjæringspunktet mellom design, teknologi og økonomi. Studiet er et samarbeid mellom Norges Handelshøyskole (NHH), Høgskolen på Vestlandet (HVL), Fakultet for kunst, musikk og design ved Universitetet i Bergen (KMD) og Design Region Bergen (DRB).

Hvordan få fart på det private markedet for velferdsteknologi?

Case på Design Thinking studiet 2020 / 2021:

Hvordan få Ola og Kari Nordmann til å kjøpe løsninger tidlig (ofte før de virkelig trenger det) som kan hjelpe med:

- Klare seg selv – mestring
- Forebygge og forsinke behovet for tilgang til kommunehelsetjenesten?

7 studenter går i skoene til brukerne fra september til juni

Norwegian
Smart Care
Cluster

www.facebook.com/Smartcarecluster

www.linkedin.com/company/norwegian-smart-care-cluster

www.twitter.com/#Smartcareclust

#norwegiansmartcarecluster - www.instagram.com/norwegiansmartcarecluster/

www.smartcarecluster.no